

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2019
(OR. en)

9130/19

DEVGEN 99
FIN 344
COAFR 93
ACP 53
RELEX 470
ASIM 59
JAI 492
COPS 149
MAMA 80
COWEB 67

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 16 Μαΐου 2019

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 7437/19

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 32/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική: ευέλικο αλλά χωρίς εστίαση»
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (16 Μαΐου 2019)

Διαβιβάζονται συνημμένως προς τις αντιπροσωπείες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 32/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική: ευέλικο αλλά χωρίς εστίαση», τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3690ή σύνοδό του στις 16 Μαΐου 2019.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 32/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική: ευέλικοτο αλλά χωρίς εστίαση»

1. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την ειδική έκθεση αριθ. 32/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική: ευέλικοτο αλλά χωρίς εστίαση», που εξετάζει κατά πόσον το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική έχει σχεδιαστεί και υλοποιηθεί σωστά, επισημαίνοντας τόσο τα πλεονεκτήματα όσο και τις αδυναμίες. Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ είναι συμπληρωματικά, ad hoc εργαλεία που χρησιμοποιούνται για ενέργειες έκτακτης ανάγκης, ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης ή θεματικές ενέργειες. Το Συμβούλιο τονίζει ότι τα καταπιστευματικά ταμεία θα πρέπει να εφαρμόζουν το σύνολο των αρχών σχετικά με την αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης και θα πρέπει να συνάδουν με τις μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές προτεραιότητες, τις εθνικές και ενωσιακές στρατηγικές ανά χώρα και άλλα συναφή μέσα και προγράμματα¹. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των προηγούμενων συμπερασμάτων του² σχετικά με το ζήτημα αυτό και υπενθυμίζει το πλαίσιο πολιτικής για τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ που θεσπίστηκε με τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη.
2. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική δρομολογήθηκε στη διάσκεψη κορυφής της Βαλέτας για τη μετανάστευση το 2015, όπου ευρωπαίοι και αφρικανοί αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συμφώνησαν να εργαστούν σε πνεύμα σύμπραξης και κοινής ευθύνης για την εξεύρεση κοινών λύσεων σε προκλήσεις αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Είναι το μεγαλύτερο από τα τέσσερα υφιστάμενα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ, με 4,2 δισ. ευρώ από διάφορες πηγές, όπως μεταξύ άλλων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και πόρους από κράτη μέλη της ΕΕ και άλλους δωρητές. Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική υποστηρίζει δραστηριότητες σε 26 χώρες, οι οποίες βρίσκονται σε τρεις περιοχές της Αφρικής: Σαχέλ και λίμνη Τσαντ, Κέρας της Αφρικής και Βόρεια Αφρική. Στόχος του είναι να υποστηρίξει όλες τις πτυχές της σταθερότητας και να συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης καθώς και στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αποσταθεροποίησης, του αναγκαστικού εκτοπισμού και της παράτυπης μετανάστευσης, ιδίως χάρη στην προώθηση της ανθεκτικότητας, των οικονομικών και των ίσων ευκαιριών, της ασφάλειας και της ανάπτυξης στην Αφρική.

¹ 9459/17 της 19.05.2017

² 15569/17 της 11.12.2017

3. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική αποτελεί στρατηγικό και ευέλικτο εργαλείο εφαρμογής, το οποίο αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις ποικίλες προκλήσεις της παράτυπης μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού στις τρεις περιφέρειες.

Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική έχει αποδείξει την προστιθέμενη αξία του διευκολύνοντας τον πολιτικό διάλογο και τον διάλογο περί πολιτικών με τις χώρες εταίρους, τον συντονισμό, την παραγωγή απτών αποτελεσμάτων και τη συγκέντρωση πόρων και εμπειρογνομosύνης από την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και άλλους δωρητές.

Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική επέτρεψε την ταχεία απόκριση σε πολύπλοκες καταστάσεις κρίσης, διαφορετικής φύσης η καθεμία, στις τρεις περιοχές, με μεγαλύτερη ταχύτητα από ό,τι τα παραδοσιακά μέσα. Το Συμβούλιο σημειώνει επίσης το συμπέρασμα της έκθεσης ότι το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική έχει συμβάλει στην προσπάθεια της μείωσης του αριθμού των παράτυπων μεταναστών που περνούν από την Αφρική στην Ευρώπη, και ότι η συμβολή αυτή δεν μπορεί ακόμη να μετρηθεί με ακρίβεια.

Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την κινητοποίηση πρόσθετων χρηματοδοτικών πόρων για το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική, προερχόμενων μεταξύ άλλων από τα κράτη μέλη, για την υποστήριξη των έως τώρα επιτευγμάτων του και την αντιμετώπιση των νέων αναδυόμενων προκλήσεων εντός της Αφρικής, μεταξύ άλλων, κατά μήκος των μεταναστευτικών οδών της Κεντρικής Μεσογείου και της Δυτικής Μεσογείου.

4. Η ειδική έκθεση παρέχει πολύτιμες παρατηρήσεις και συστάσεις για την ενίσχυση της διαχείρισης, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες, γενικότερα, και για άλλα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ.

Το Συμβούλιο υπογραμμίζει μεν τη σημασία της διατήρησης ευρείας εντολής, λαμβάνει ωστόσο υπό σημείωση όλα τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της έκθεσης, όπως μεταξύ άλλων ότι το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική θα πρέπει να είναι πιο εστιασμένο και να καθοδηγεί τη στήριξη προς συγκεκριμένες δράσεις οι οποίες είναι πιο πιθανό να παραγάγουν μετρήσιμα αποτελέσματα και να έχουν αντίκτυπο στην περιοχή. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία των τεσσάρων συστάσεων του Συνεδρίου, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων χρονοδιαγραμμάτων, και καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει τη δέουσα παρακολούθηση.

Βελτίωση της ποιότητας των στόχων

5. Η ευελιξία του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική δεν θα πρέπει να αποβαίνει εις βάρος μιας εστιασμένης στρατηγικής με αισθητό αντίκτυπο. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να συνεχίσει την αναθεώρηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων και των περιφερειακών επιχειρησιακών πλαισίων, διασφαλίζοντας ότι θα είναι πιο συγκεκριμένα, εστιασμένα και επιτεύξιμα. Το Συμβούλιο εκτιμά την ενεργό συμμετοχή του διοικητικού συμβουλίου στην επανεξέταση των στρατηγικών προτεραιοτήτων προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η εστίαση και ο αντίκτυπος του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική. Το Συμβούλιο υποστηρίζει επίσης τον ρόλο των επιχειρησιακών επιτροπών να επικαιροποιούν τακτικά τα περιφερειακά επιχειρησιακά πλαίσια, καθώς η κατάσταση στην περιοχή εξελίσσεται διαρκώς, και να διασφαλίζουν ότι οι στρατηγικές κατευθυντήριες οδηγίες χαρακτηρίζονται από συνοχή και εστίαση εξασφαλίζοντας παράλληλα την οικειοποίηση εκ μέρους των χωρών εταίρων. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για τη συλλογή και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, καθώς και για τον εντοπισμό, τη χρήση και την ανταλλαγή διδαγμάτων με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

Αναθεώρηση της διαδικασίας επιλογής των έργων

6. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τα πορίσματα της έκθεσης σχετικά με την επιλογή των έργων και τονίζει τη σημασία περαιτέρω βελτιώσεων όσον αφορά τη χρήση διαφανών, χωρίς αποκλεισμούς και σαφών διαδικασιών.

Τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι το διοικητικό συμβούλιο και οι επιχειρησιακές επιτροπές θα λαμβάνουν πλήρη και έγκαιρη ενημέρωση και τεκμηρίωση, ώστε να είναι δυνατή η λήψη αποφάσεων κατόπιν σωστής προετοιμασίας και εν επιγνώσει.

Το Συμβούλιο καλεί επίσης την Επιτροπή να μεγιστοποιήσει τη συμπληρωματικότητα με τα υφιστάμενα μέσα, πρωτοβουλίες και διαδικασίες προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού εξωτερικού επενδυτικού σχεδίου.

Λήψη μέτρων για την επιτάχυνση της υλοποίησης

7. Επιπλέον, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους για την επιτάχυνση και την ενίσχυση του σχεδιασμού και της υλοποίησης, με έμφαση στην αξιοποίηση στο έπακρο των κατευθυντήριων οδηγιών της Επιτροπής για τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει επίσης τον ρόλο που διαδραματίζουν τα κράτη μέλη, οι διεθνείς οργανισμοί, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλοι δωρητές στον ρυθμό υλοποίησης του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική και καλεί όλους τους εμπλεκόμενους να συνεργαστούν καλύτερα.

Βελτίωση της παρακολούθησης του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική

8. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει μεν τις προσπάθειες για τη μέτρηση των επιδόσεων του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική, καλεί ωστόσο την Επιτροπή να καταστήσει πλήρως λειτουργικό το κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης. Ενθαρρύνει επίσης την Επιτροπή να διενεργήσει αξιολόγηση του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική και να θεσπίσει ειδικό πλαίσιο εκτίμησης κινδύνου, σύμφωνα με τις ορθές πρακτικές της διαχείρισης καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ και του ΟΗΕ.
9. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την εκτενή απάντηση της Επιτροπής στις συστάσεις του Συνεδρίου και προσβλέπει στην έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική.

Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη βελτίωση του συντονισμού και της διαβούλευσης τόσο εντός όσο και με τις χώρες εταίρους, καθώς και με άλλους σχετικούς εταίρους και πρωτοβουλίες.

Τα διδάγματα από το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής και αποτελεσματικής ενσωμάτωσης, όποτε συντρέχει περίπτωση, στη διαχείριση των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ από την Επιτροπή, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η χρήση αυτού του τρόπου βοήθειας στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας και των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ.